

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava
Sutnara

Diplomová práce
ILUSTROVANÁ POP-UP KNIHA
BcA. Serafima Kosikava

Plzeň 2022

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu

Studijní program Design

Studijní obor Ilustrace a grafický design

Specializace Ilustrace

Diplomová práce

ILUSTROVANÁ POP-UP KNIHA

BcA. Serafima Kosikava

Vedoucí práce: MgA. Marie Kohoutová
Katedra designu
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2022

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen
uvedené zdroje z oblasti knižní a periodické literatury.

Plzeň, červenec 2022

.....

podpis autora

Ráda bych poděkovala MgA. Marii Kohoutové za skvělé vedení, velkou pomoc při tvorbě mé diplomové práce a zájem o kvalitní výsledek mé tvorby během celého studia. Velmi si toho vážím a ještě jednou děkuji za podporu.

OBSAH

1. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	5
2. CÍL PRÁCE	6
3. PROCES PŘÍPRAVY	7
4. PROCES TVORBY	8-9
5. POPIS DÍLA A TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	10
7. PŘÍNOS PRÁCE	11
8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	12
9. RESUMÉ	13
10. SEZNAM PŘÍLOH	14

1. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Po ukončení bakalářského studia se specializací na knižní tvorbu a vazbu knih na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara, jsem se rozhodla jít cestou ilustrace. Již během bakalářského studia jsem měla možnost si tvorbu ilustrací vyzkoušet.

Vždy mě ilustrace zajímala a tak jsem si stanovila cíl se o ní dozvědět více a profesionálně v ní pokročit. Více mě baví pracovat na knihách pro děti. Dětské knížky jsou jednou z věcí, které jsou do dneška jedním z nejdůležitějších zdrojů vnímání informací o světě kolem nás. Proto jsem se rozhodla pro navazující magisterské studium obor komiks a ilustrace pro děti. Během studia jsem si mohla vybrat a rozvíjet se v různých technikách. V průběhu bakalářského studia jsem většinou pracovala digitálně. Na magisterském studiu jsem zjistila, že mě moc baví spojovat ruční textury s digitální úpravou.

Jako téma pro svou diplomovou práci jsem zvolila ilustrovanou pop-up knihu. Vzhledem k tomu, že téma bylo libovolné, rozhodla jsem se vytvořit dětskou abecedu. Ten nápad jsem měla od konce bakalářského studia, protože moc dětských pop-up abeced neexistuje.

Pro nakladatelství to je moc drahá záležitost na produkci a na prodej. Pro mladší děti je to hračka, kterou mohou snadno poškodit. Proto jsem chtěla vyzkoušet jako závěrečnou práci udělat knihu spíše jako umělecké dílo, než jako případný komerční projekt.

2. CÍL PRÁCE

Cílem mé práce bylo vytvořit jinou formu abecedy pro děti. Vyzkoušet si spojování prostorových ilustrací a vytvořit knihu, která obsahuje více ilustrace než samotného textu.

3. PROCES PŘÍPRAVY

Nejprve jsem si musela vybrat cílovou věkovou kategorii dětí. Vybrala jsem si kategorii dětí ve věku 3-7 let. Věk jsem zvolila vyšší, než je obvyklé pro abecedy, protože moje kniha obsahuje poměrně velké pop-up prvky a záleží na konkrétním dítěti, zda má zájem ji opatrně číst, nebo ji chce jen roztrhat na malé kousky. Námět své knihy jsem vybírala dlouho a pečlivě. Navštívila jsem různá knihkupectví a internetové stránky, tak abych se pokusila nalézt něco podobného. Našla jsem pouze pár pop-up abeced a většinou to bylo spíše rozpracováno grafickými designery, kteří se zabývali spíše krásou písmen a jednoduchostí linek. Inspirovala jsem se tedy zvláště pop-up knihami a zvláště knihami, které se věnují abecedě pro děti.

Mou nejoblíbenější ruční technikou je akvarel. Z toho důvodu jsem se chtěla ve své práci zaměřit na její využití. Většinou se na pop-up knihy využívají pouze barevné papíry, abych tedy nezakrývala krásu objemových prvků, tak jsem se rozhodla využít něco jednoduššího. Jedním z mých nejoblíbenějších témat je moře a vše s ním spojené. Knihu, která by se věnovala moři či mořským živočichům jsem dosud nikdy nedělala. Z toho důvodu jsem se rozhodla téma dětské abecedy spojit s mořem a jeho přírodními krásami a prezentovat tak dětem kolik krásy existuje v tajemném světě pod mořskou hladinou.

Po volbě základního tématu, moře a života v něm, jsem začala pátrat, zda existuje dostatečné množství ryb a dalších podvodních živočichů, kteří by mi umožnily zachytit díky zvolenému tématu kompletní abecedu a kniha byla dostatečně různorodá.

Proces přípravy tedy zahrnoval nejen technické věci související s tvorbou knihy, ale také bádání ohledně mořského života. Bylo nezbytné nastudovat si různé druhy živočichů, kde žijí, jak se jmenují, jejich barvu či velikost. Snažila jsem se najít ke každému vybranému exempláři dostatečný počet fotografií a videí, tak abych byla schopna věrně zachytit hloubku a krásu naší přírody.

4. PROCES TVORBY

Než jsem mohla začít tvořit přímo mou knihu, bylo potřeba udělat nespočet skic a návrhů, jak dosáhnout vhodného výtvarného pojetí, které bude ladit s vybraným tématem. To vždy zabere nejvíce času. Jelikož jsem musela zároveň myslet na pop-up prvky, které budou součástí díla, dělalo návrh ještě náročnější.

Pro knihu jsem vytvořila tzv. storyboard tak, aby ilustrace byly zajímavé, pop-up prvky různorodé a zároveň kniha působila celistvě. Některé ilustrace jsem měla propracovanější, některé byly lakoničtější a byly více odlehčené. To vše bylo děláno tak, aby byla kniha dynamická a bylo zajímavé ji sledovat. Hodně času zabral výběr stylu ilustrací, jelikož bylo nutné vzít v úvahu věk dětí.

Poté bylo potřeba promyslet práci s barvou. Chtěla jsem, aby byla kniha jasná, ale zároveň dostatečně lakonická. Proto jsem se snažila ukázat realnou barevnost krás přírody, dodržet jednotný styl a opakovat barvy po celé knize. Rozhodla jsem se udělat všechny ilustrace pomocí akvarelu a dopracovat digitálně. Chtěla jsem aby to nevypadalo jako jen digitální ilustrace a obsahovalo dílo i dojem lehkosti a vzdušnosti, který se dá vyjádřit pouze pomocí akvarelu. V této kombinaci akvarelu a digitálního propracování v Procreate se ilustrace ukázaly jako velmi živé. Pro knihu jsem vybrala techniku vazby, která se perfektně hodí pro pop-up a nekazí hřbet knihy. Vybranou technikou byla harmoniková vazba.

Když byly všechny tyto body vyřešeny, začala jsem tvořit z bílého papíru pop-upy a následně kreslit finální verze ilustrací. Víc se mi líbí, když akvarel vzniká na bílém pozadí. Proto jsem chtěla udělat více ilustrací v kontrastu s bílou barvou. Vzhledem ke zvolenému tématu by mohlo jevit, že by v knize mohla převládat modrá barva, kvůli modrému pozadí vody, ale chtěla jsem to udělat jinak a vnést do díla více vzduchu pro dojem prostoru a soustředění na znázorněné ryby.

Po nakreslení všech ilustrací zbývalo zjistit zda barevnost a ilustrace sedí na pop-up prvky a proto jsem provedla zkoušku tisku. Nechtěla jsem mít v knize hodně textu a dělat rozsáhlý popis o každé rybě. Raději jsem chtěla nechat více prostoru pro velký pop-up, který charakterizuje rybku sám o sobě. Jediné co bylo důležité bylo naznačit písmeno abecedy a popsat názvy ryb, protože jsem se snažila nakreslit nejen něco fantastického, ale přivést myšlení na konkrétní rybičku nebo zvíře. Důkladně jsem vybírala vhodný font, aby se písmo hodilo ke stylu obrázků, pro menší nadpisy jsem zvolila Helvetiku a pro hlavní písmena ručně dělaný font, který působí jako písmeno vystřižené z papíru. Chtěla jsem, aby ilustrace na obálce byla lakonická a stylově odpovídá povaze díla.

Na závěr jsem připravila data k tisku a vybrala jsem papír - Flora. Provedla jsem zkoušky tisku v různých tiskárnách a nakonec jsem zvolila Voalu.

5. POPIS DÍLA A TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Moje diplomová práce se skládá z jedné knihy, vytištěné ve třech kopiích, s názvem «Pop-up ocean alphabet».

Knihy je pop-up abeceda pro děti s hlavním tématem moře.

Součástí celého díla je i obálka. Výsledná kniha je slepena harmonikovou vazbou.

Konečná kniha má formát 220x250 mm s obsahem 26 stránek. Na obsah knihy jsem vybrala nejsvětlejší odstín papíru Flora (gardenia) s gramáží 240 g. Pro obálku jsem zvolila platno.

Ilustrace jsem kreslila akvarlem. Digitálně jsem v Procreate tvořila jak skici, tak i dopracovávala finální ilustrace. Pro sazbu textu jsem zvolila program Adobe InDesign, protože pro práci s textem vyhovuje mnohem více než Adobe Photoshop. Pro sazbu jsem zvolila písmo Helvetica 15pt, které dobře doplňovalo ilustrace. Na obálce jsem používala stejný font.

7. PŘÍNOS PRÁCE

Pro mě byla práce na knize velice zajímavá zkušenost. Spojila jsem v ni dovednosti získané za celé studium na fakultě designu a umění Ladislava Sutnara. Některé věci jsem již zkoušela dříve, ale téma a spojování technik, které jsem použila ve své knize, pro mě bylo novou zkušeností.

Velmi mě bavilo pracovat nad tvorbou knihy. Ráda vymýšlím technické prostorové ilustrace a jejich grafické doplňování. Nejsložitější pro mě bylo hledání vhodného “barevného jazyka” a zjednodušení forem pro práci s papírem. Již na začátku jsem věděla, že jsem si zvolila docela složité téma, ale celý objem potřebné práce jsem pochopila až při jeho zpracování. Jsem ráda, že se mi podařilo takto velký kus práce dopracovat až do konce a neztratit radost z jeho tvorby. Jsem spokojená s tím, jak kniha ve výsledku vypadá. Doufám, že čtenáři budou z knihy take cítit lásku k moři, kterou jsem do ní vložila.

8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- [1] BMMES, Gottfried. The Artist's Guide to Human Anatomy. NY: Dover Publications, 2004. ISBN 0-486-43641-1.
- [2] TSELENTIS, Jason. Typografie: o funkci a užití písma. V Praze: Slovart, 2014. ISBN 978-80-7391-807-1.
- [3] WIEDEMANN, Julius. Illustration Now! 2, Köln: Taschen, 2010. ISBN 978-2-35413-146-3.

9. RESUMÉ

На бакалавре я училась на специальности Книга и мне очень нравилось делать что-то руками из бумаги. Там я ближе познакомилась с техникой поп-ап. В иллюстрации мне нравится совмещать обе техники вместе, поэтому для дипломной работы на магистре я решила соединить все знания, полученные в обучении. Я очень давно хотела сделать поп азбуку, но все никак не решалась. Это очень объемная работа и не найдет применения в широкой общественности, так как азбука обычно для маленьких детей и такая большая книга не будет очень удобна в использовании для юного возраста. Это скорее азбука, как источник информации для более взрослых детей.

Я очень люблю море и все, что с этим связано, поэтому решила сделать тематическую азбуку. Никогда еще не делала ничего с темой моря, поэтому это моя первая книга на такую тему.

Моя любимая техника - это акварель, поэтому в этой работе я хотела соединить все, что люблю. Очень хотелось, чтобы иллюстрации выглядели воздушными и легкими, поэтому я все делала акварелью, а в прокриэйт дорабатывала только некоторые детали. Мне очень хотелось сохранить побольше воздуха в своей работе, поэтому я решила оставить много белого пространства вокруг и лишь некоторые иллюстрации сделать с фоном, для поддержания морской темы. Мне очень нравится работать с объемами, но тут была сложность в том, что недостаточно было сделать только объемные детали, нужно было еще сделать такое графическое решение, в котором графика поможет считывать объем, а не будет его нарушать. Еще одна задача была сделать книжку достаточно разнообразной, поэтому свою работу я начала со сториборта и постепенно определяла где будет какая наполненность разворота. Поп ап я начала делать с очень маленького формата, чтобы понять, какие формы как работают и что больше подойдет мне для работы. Постепенно увеличила размер один к одному и начала добавлять пробы работы с цветом. Затем начала делать пробную печать и смотреть как цвет работает с объемом и что нужно доработать. Я решила не делать много текста и оставила только надписи названия животных и рыб и саму букву на каждой странице. Поп ап берет очень много на себя внимания и текст был бы лишним.

Мне очень нравился процесс работы над книгой, иногда было тяжело уследить за всем сразу, чтобы и объем хорошо технически работал, чтобы цвет был нужным и чтобы графика считывалась. Надеюсь, мне удалось хотя бы немного показать всю мою любовь к морю через эту книгу.

10. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - Storyboardy

Příloha 2 - Pop-up začátek

Příloha 3 – Pop-up

Příloha 4 – Akvarel

Příloha 5 – Dopracovaná ilustrace v procreate

Příloha 6 – Hotové stránky s pop-upem

Příloha 1 - Storyboard

Wood

1 A ANGLERFISH

2 B BARACUDE

3 C CRAB Coral

4 D DOLPHIN

5 E ELECTRIC EEL

6 F FLYING FISH

7 G GOBY

8 H HERMIT

9 I ICEFISH

10 J JELLYFISH

11 K Krill

12 L LIONFISH

13 M MACKEREL RED MULLET MUSSELS

14 N Narwhal

15 O octopus

16 P Puffer

17 Q Quahoe

18 R RAY

19 S

20 T Turtles

21 U Urchin

22 V VIBERFISH

23 W BLUE WHALE

24 X X-RAY TETRA

25 Y YOYO-loach

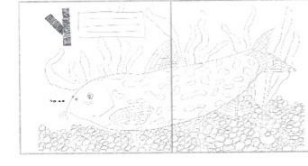
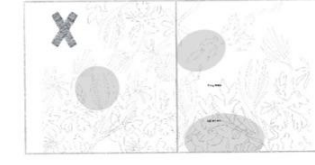
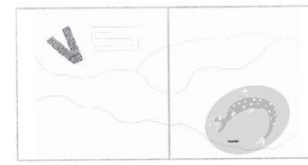
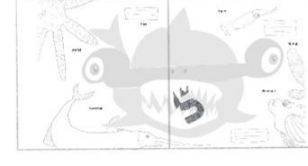
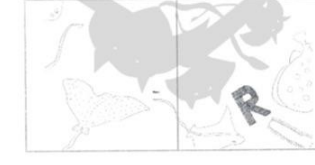
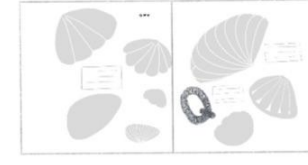
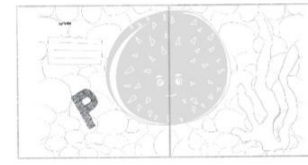
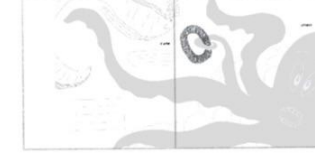
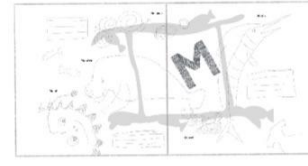
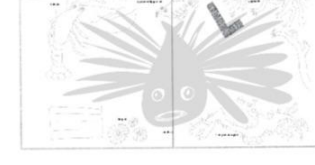
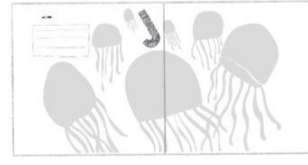
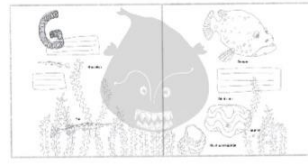
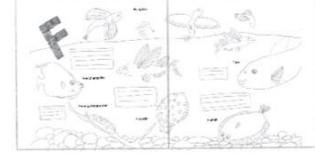
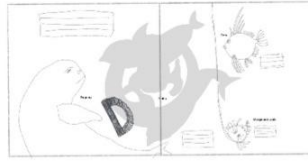
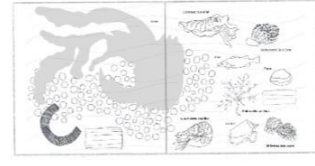
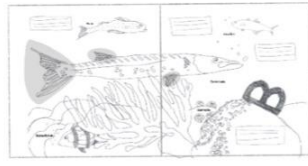
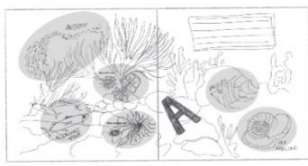
26 Z Zebra seahorse

WATER

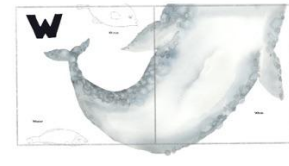
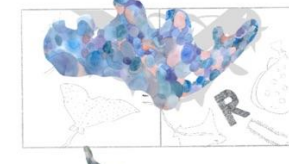
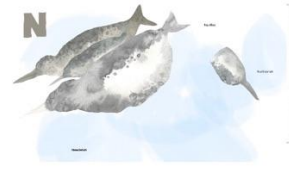
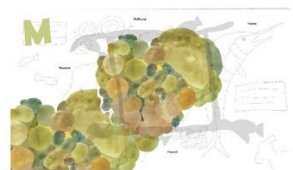
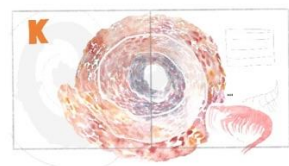
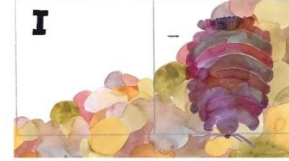
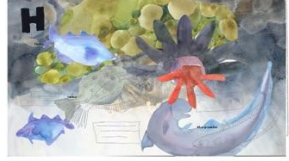
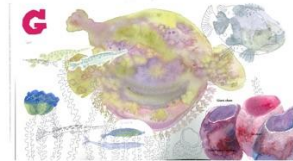
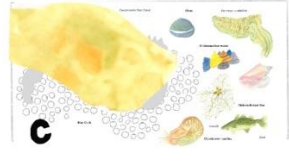
ANEMONES

ISOPOD

Moss balls

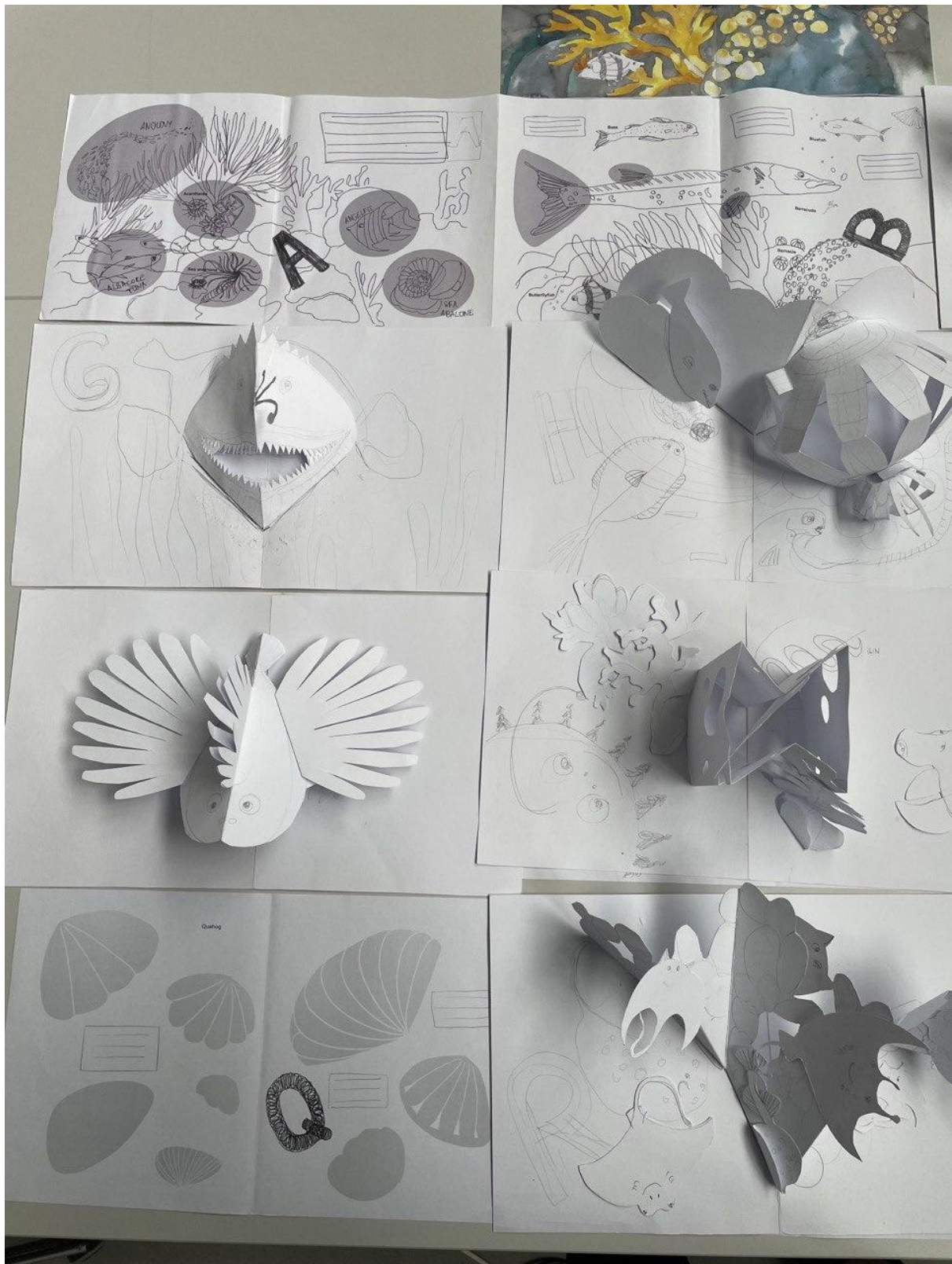

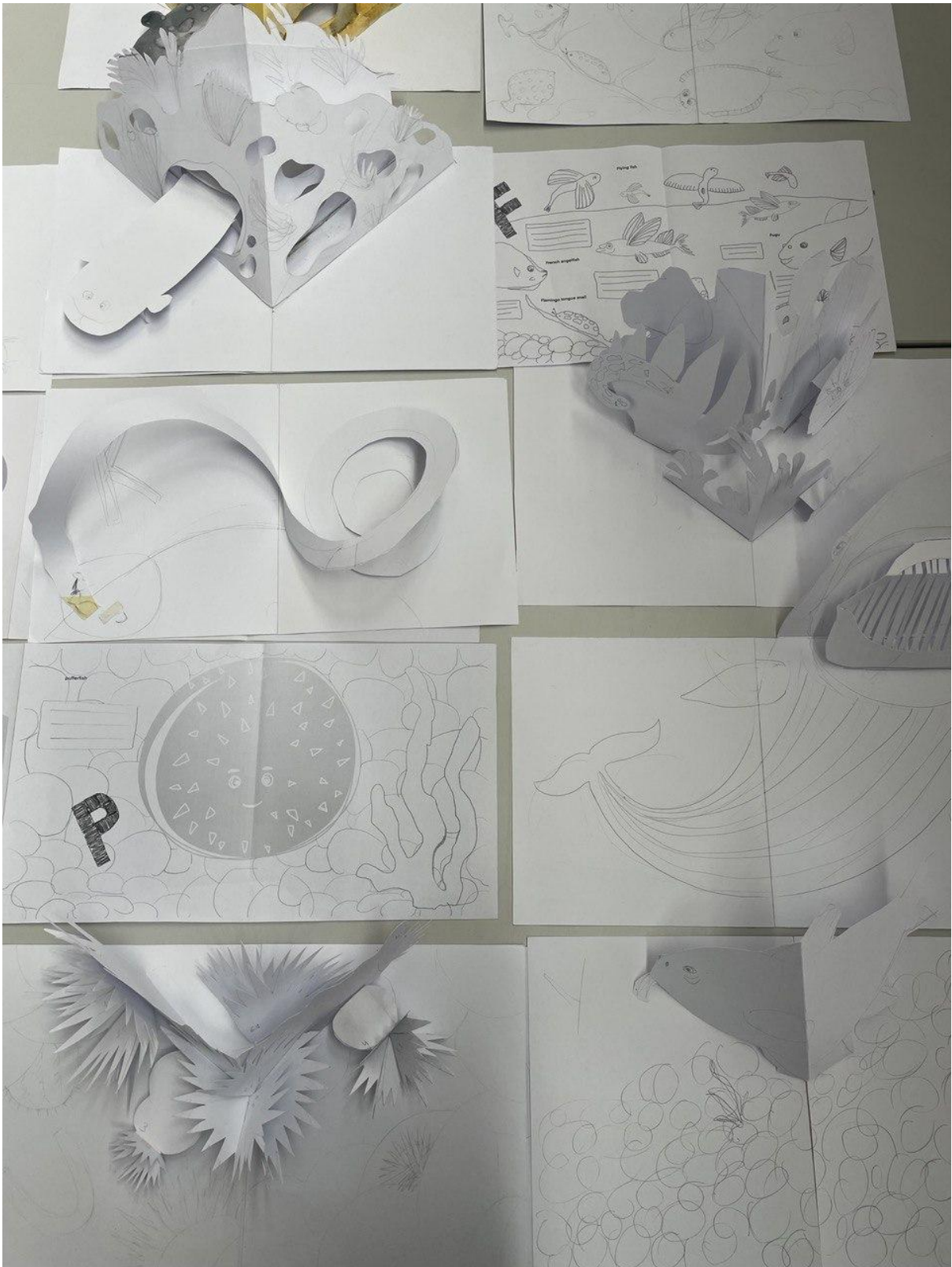
Příloha 2 - Pop-up začátek

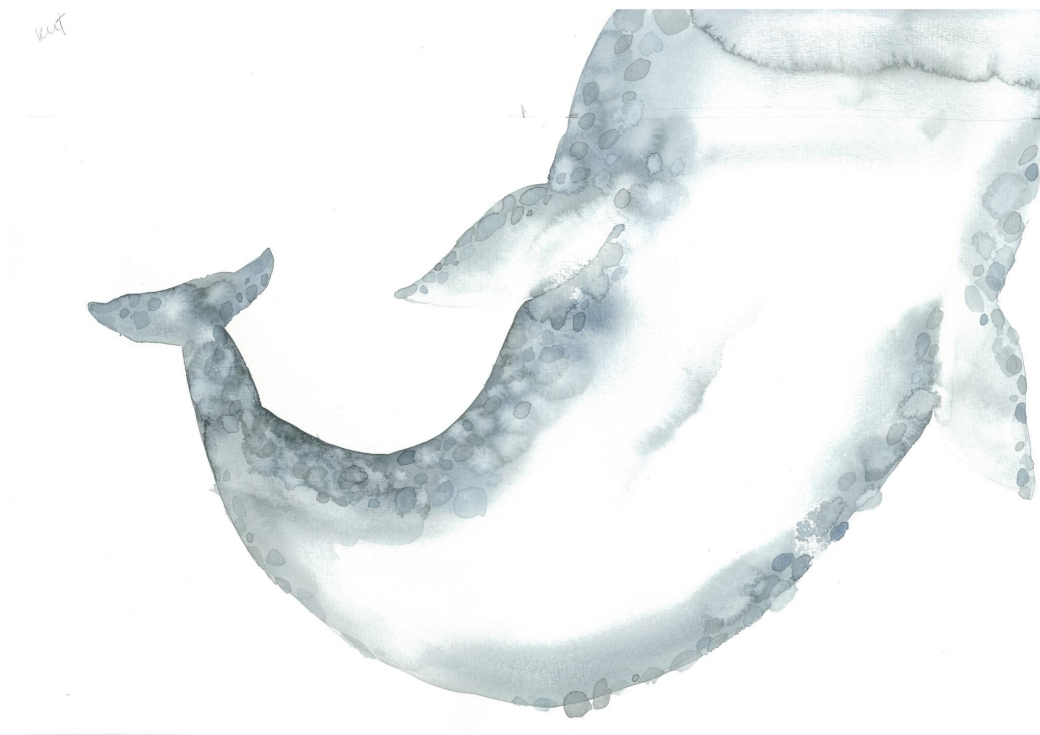
Příloha 3 – Pop-up

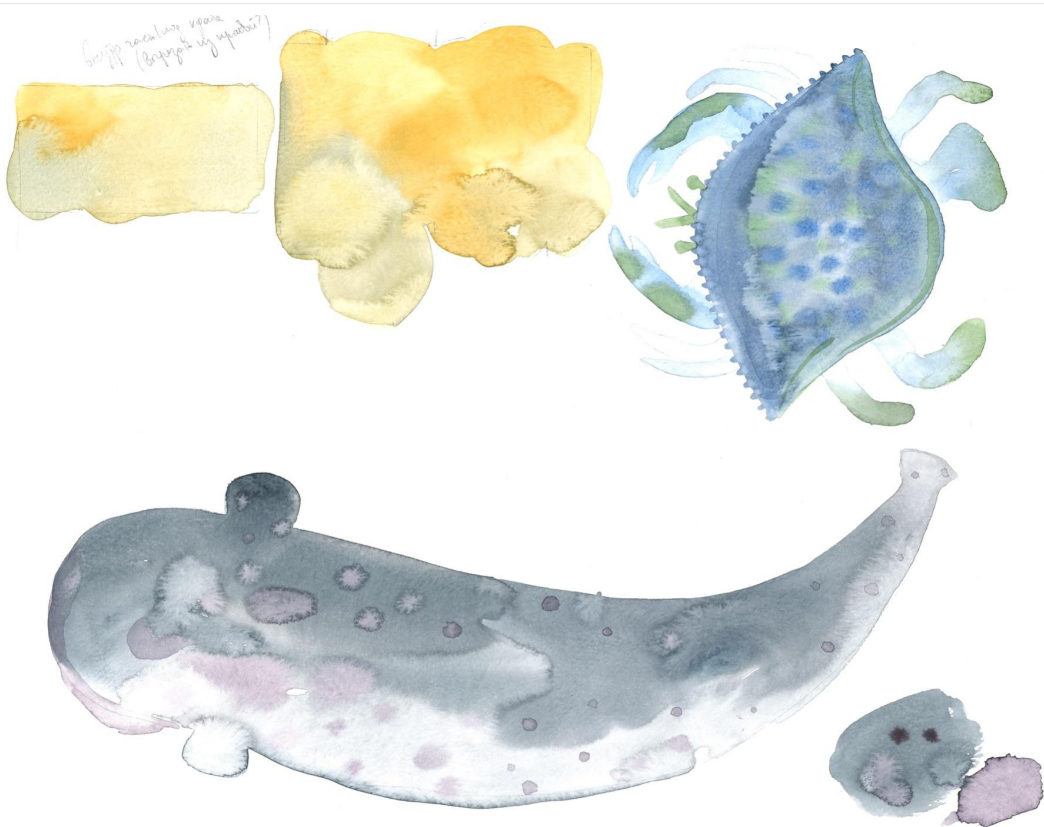
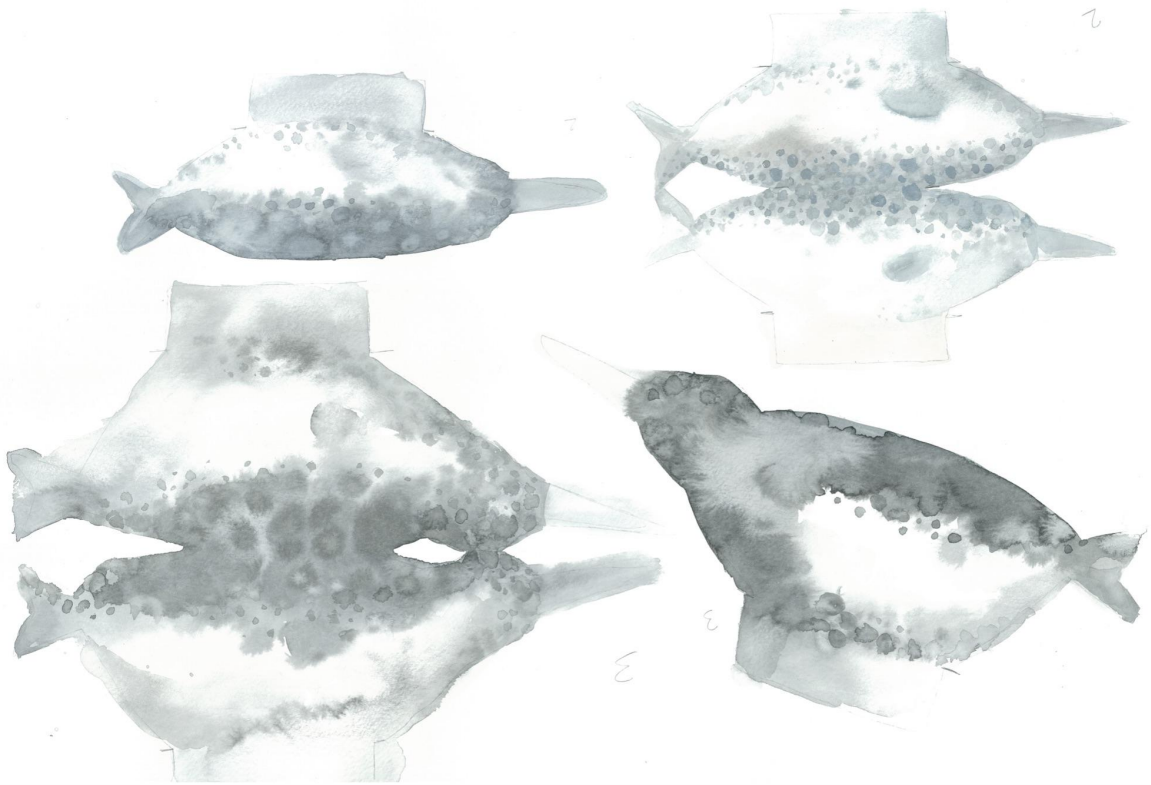

Příloha 4 – Akvarel

Kaplan

Lionfish
glyptopoma

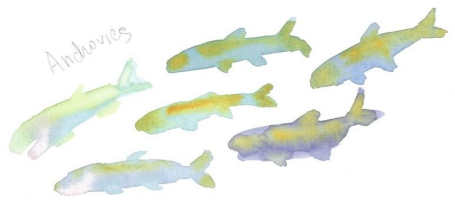

Cepx

A

Anchovies

Acantharea

Albacore tuna

Sea anemone

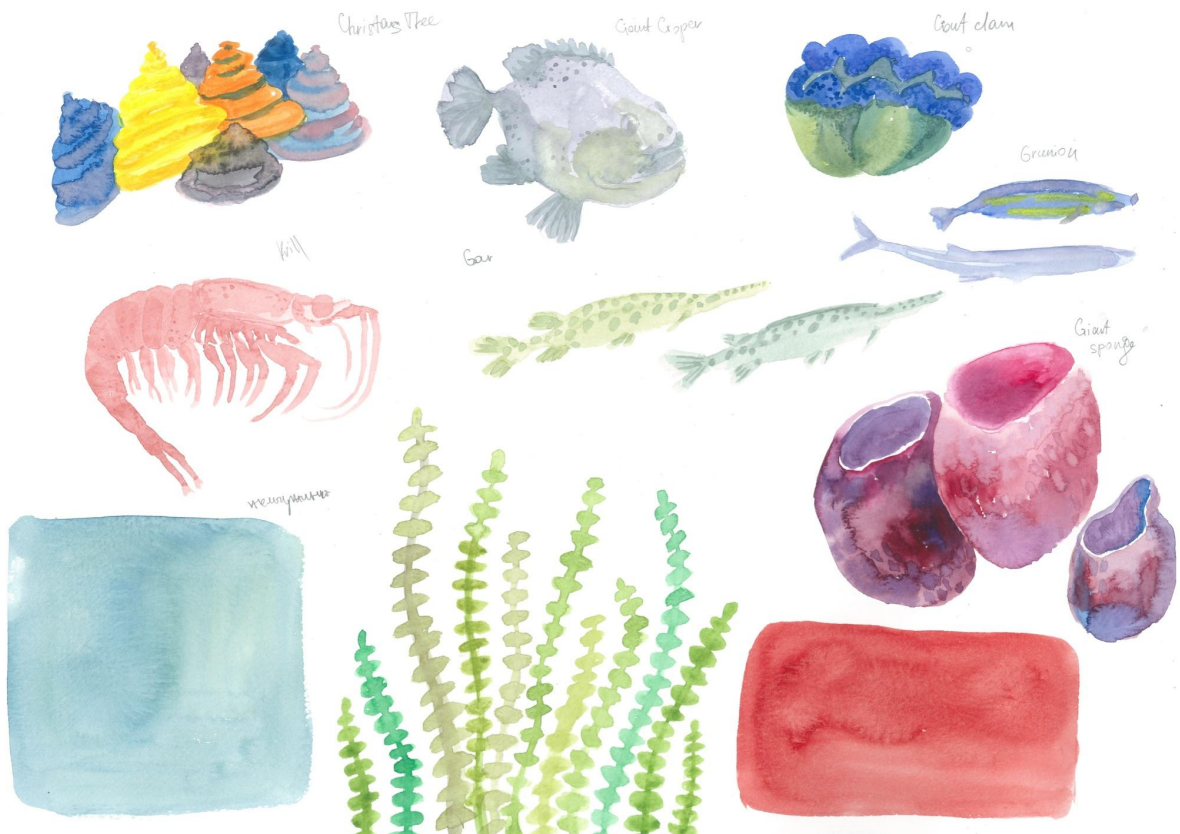
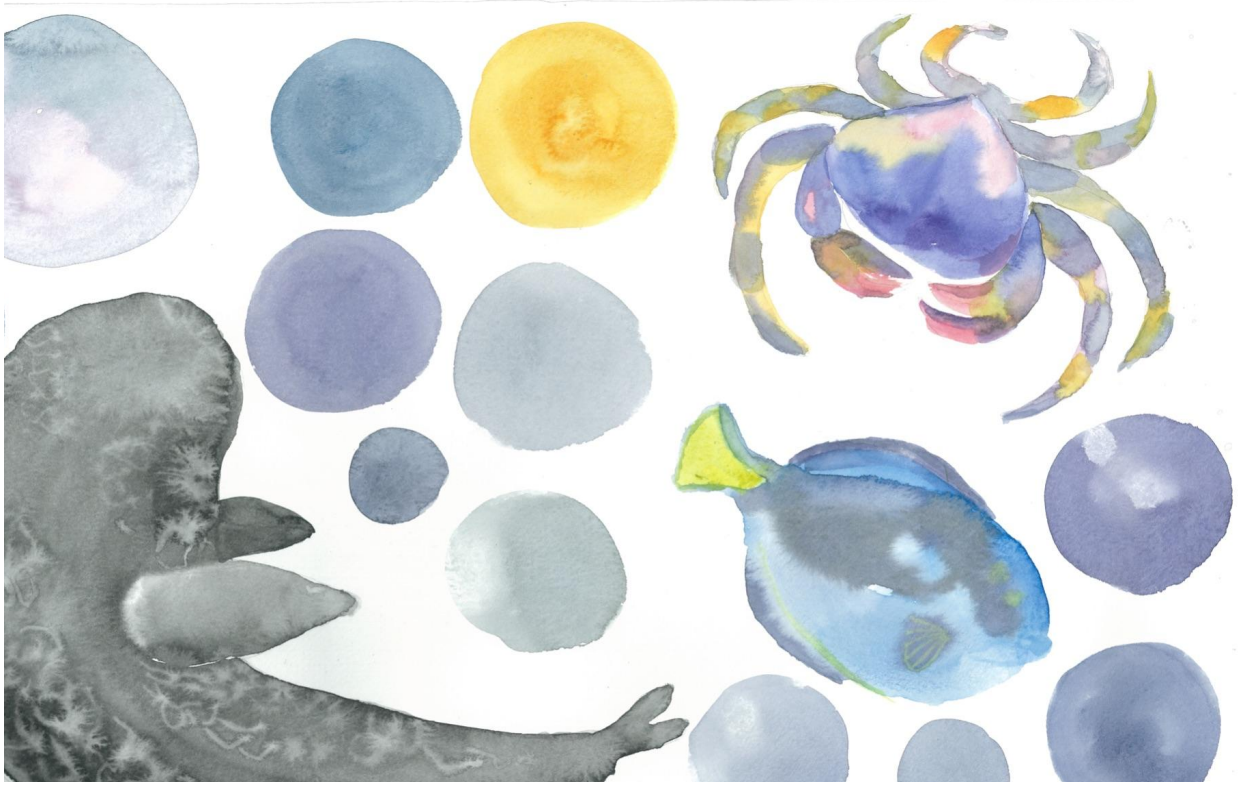

Angelfish

SEA
PAPALONE

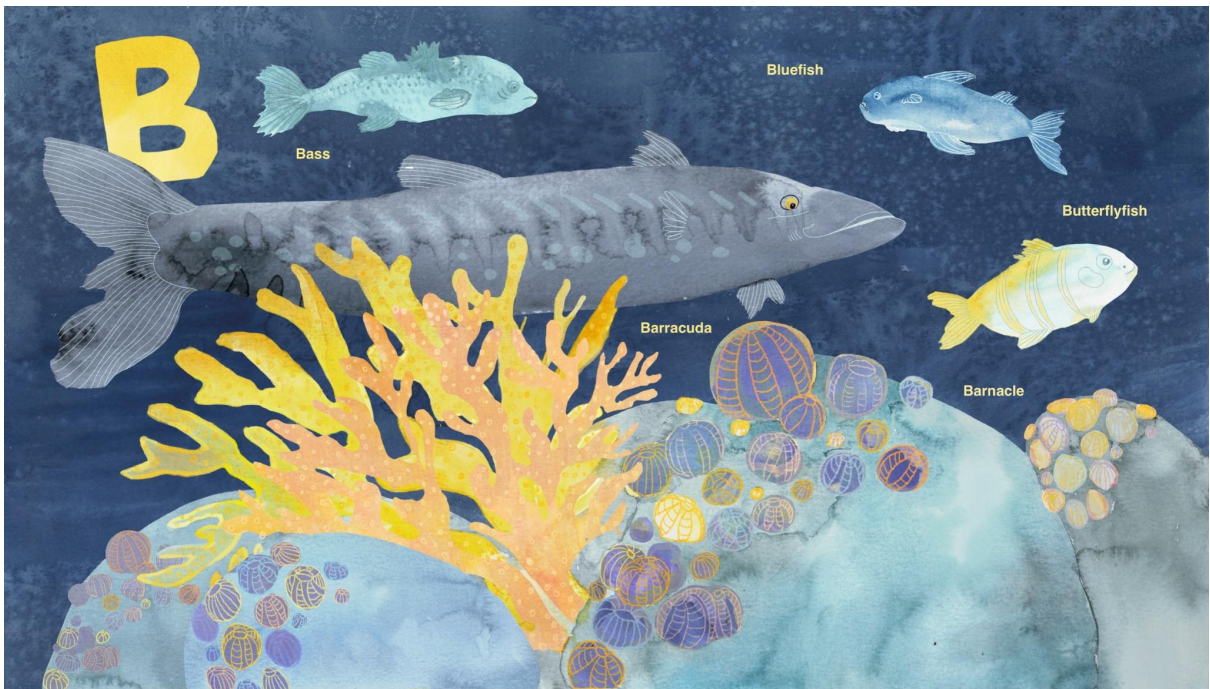

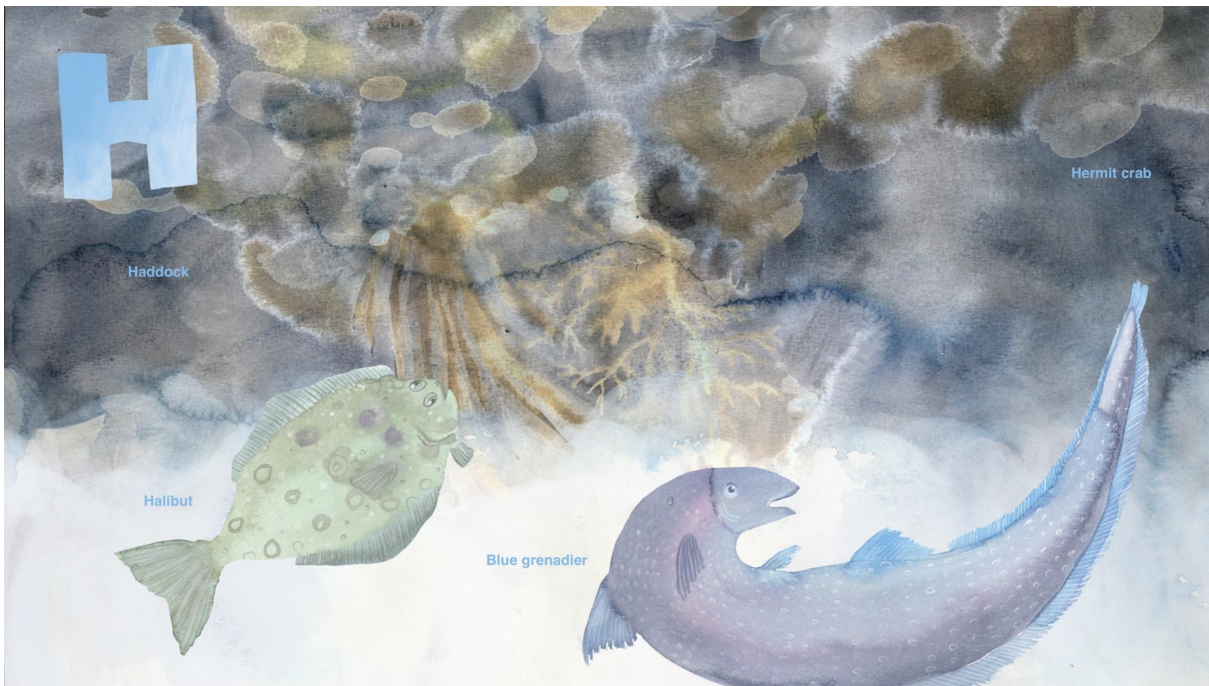
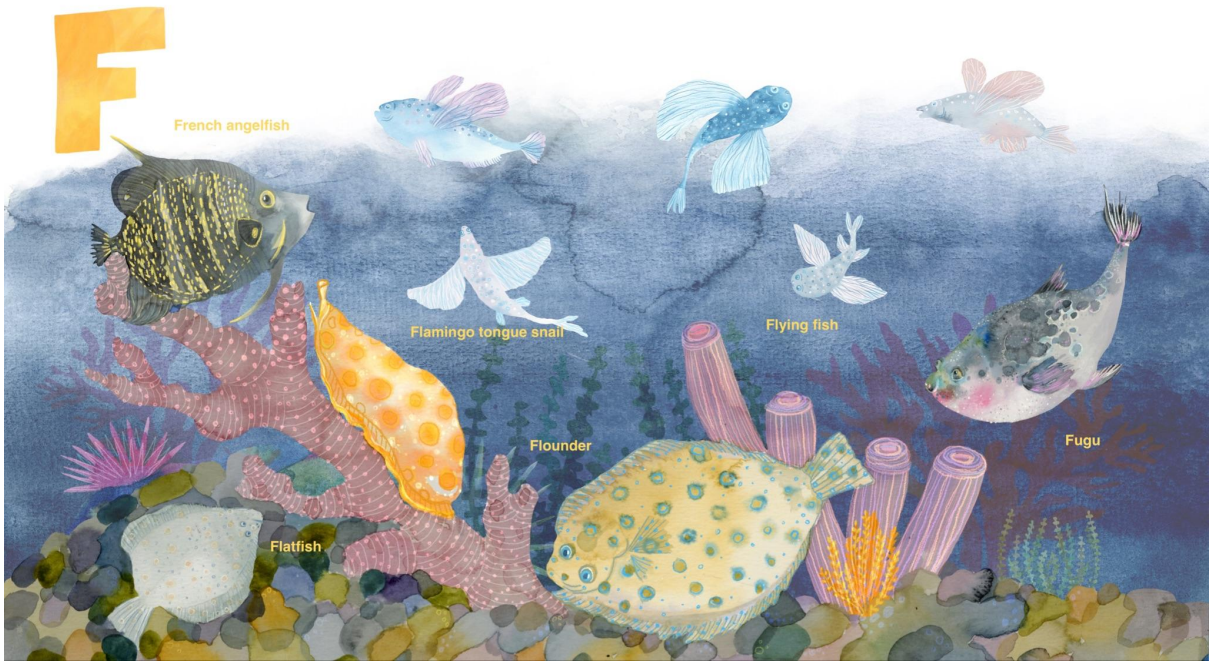

POP-UP OCEAN ALPHABET

Serafima Kosikava

Příloha 6 – Hotové stránky s pop-upem

